AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

POUFNE

Egz. Nr 1

Kpt. dypl. inż.. Ryszard SZMYD

SIŁY I ŚRODKI ORAZ ZASADY PROWADZENIA ROZPOZNANIA RODZAJÓW WOJSK W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DYWIZJI

Wykład

WARSZAWA 1988

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

POUFNE

Egz. Nr 1

Kpt. dypl. inż.. Ryszard SZMYD

SIŁY I ŚRODKI ORAZ ZASADY PROWADZENIA ROZPOZNANIA RODZAJÓW WOJSK W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DYWIZJI

Wykład

WARSZAWA 1988

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O W P

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY RWiAO

płk dr Janusz WIŚNIEWSKI

Dnia 9.05. 1988 r.

JAWNE

POUFNE

Egz.nr ....

Archiwum

Kpt.dypl.inż.Ryszard SZMYD

SIŁY I ŚRODKI ORAZ ZASADY PROWADZENIA ROZPOZNANIA RODZAJÓW WOJSK W DZIAŁANIACH BOJOWYCH DYWIZJI

/Wykład/

Przekwalifikowano na „JAWNE"
27.01.2003
płk K. [illegible]

SPRAWDZIŁ:

KIEROWNIK ZAKŁADU ROZPOZNANIA
NA SZCZEBLU ZT I STUDIUM AO

płk dypl.mgr Marian GORECKI

WARSZAWA 1988 R.

Str.

WSTĘP

Rozpoznanie rodzajów wojsk jest integralną częścią rozpoznania prowadzonego przez oddziały i ZT. Przyszłe pole walki stawia przed siłami i środkami rozpoznania coraz większe wymagania, które wywierają wpływ na organizację, wyposażenie i metody szkoleniowe pododdziałów rozpoznawczych.

Rozpoznanie rodzajów wojsk stanowi specjalistyczne uzupełnienie rozpoznania ogólnowojskowego, które od szczebla związku taktycznego nabiera pełniejszego wymiaru.

Wykład ten obejmuje zagadnienia dotyczące rozpoznania artyleryjskiego, inżynieryjnego, chemicznego i powietrznego w podstawowych rodzajach działań bojowych. Ma on dać podstawę do dalszego studiowania problematyki rozpoznania na szczeblu taktycznym i ułatwić opracowywanie ćwiczeń taktycznych przez słuchaczy w formie pracy rocznej czy dyplomowej.

1. SIŁY I ŚRODKI ROZPOZNANIA RODZAJÓW WOJSK DZ/DPANC

1.1. Siły i środki rozpoznania artyleryjskiego

Rozpoznanie artyleryjskiego jest jednym z ważniejszych rodzajów zabezpieczenia działań bojowych wojsk rakietowych i artylerii. Organizuje się je i prowadzi w ścisłym współdziałaniu z rozpoznaniem innych rodzajów wojsk na możliwie największą głębokość.

Postawowe zadania rozpoznania artyleryjskiego koncentrują się na wykrywaniu i określaniu współrzędnych środków napadu jądrowego, baterii /dział/, moździerzy, wyrzutni PPK, stanowisk dowodzenia, środków rozpoznania radioelektronicznego WRE i punktów oporu.

Druga grupa zadań to obsługiwanie strzelań własnej artylerii, obserwacja pola walki i zachowania nieprzyjaciela, rozpoznanie terenu w rejonach rozwinięcia artylerii w ugrupowanie bojowe.

Dane z rozpoznania artyleryjskiego powinny być dokładne /dostosowane do potrzeb artylerii/, wiarygodne i dostarczone w odpowiednim czasie.

Błędy nie powinny przekraczać:

dla - rakiet taktycznych - nie więcej jak 150 m;
- artylerii rakietowej - nie więcej jak 80 m;
- artylerii lufowej - nie więcej jak 25-50 m.

Aby tak poważne zadania mogły wykonać wojska rakietowe i artyleria - dywizja dysponuje następującymi siłami i środkami rozpoznania artyleryjskiego /schemat nr 1 i 2/.

Siły i środki rozpoznania artyleryjskiego dywizji

a/ w baterii dowodzenia szefa artylerii dywizji:

- pluton rozpoznawczy;
- pluton topograficzno-rozpoznawczy;

b/ w ~~baterii dowodzenia~~ pułku artylerii: - bateria rozpoznania - bateria dowodzenia

b dowodz.
- pl OIVR, pl Pocz
- pluton rozpoznawczy;
- pluton topograficzno-rozpoznawczy;

b. rozpozn.
- pluton pomiarów dźwiękowych
- pluton pomiarów rachunków

Pluton rozpoznawczy - organizacja - 11 żołnierzy

- dowódca plutonu; /dowódcy drużyn/
- ośmiu szeregowych; /pięciu zwiadowców, dwóch dalmierzystów, kierowca/

Pluton rozpoznawczy posiada: - treści z foliogramu.

- lornetę artyleryjską AST;
- busolę artyleryjską;
- artyleryjski dalmierz laserowy;
- dalmierz artylerii polowej o bazie 1 m;
- teodolity rozpoznawcze;
- przyrządy PUO do kierowania ogniem - 2;
- radiostacje UKF - 2;
- samochód ciężarowo-terenowy.

Pluton topograficzno-rozpoznawczy - organizacja - 19 żołnierzy

Foliogram

- dowódca plutonu;
- czterech podoficerów;
- czternastu szeregowych.

Pluton topograficzno-rozpoznawczy posiada: Foliogram

- busole artyleryjskie - 2;
- teodolity rozpoznawcze - 2;
- autotopograf na samochodzie;
- samochód ciężarowo-terenowy.

Pluton pomiarów dźwiękowych b.dow. pułku artylerii - organizacja 40 żołnierzy

Foliogram

- dowódca plutonu;
- pomocnik dowódcy plutonu;
- dwóch podstaw /drużyn/ dźwiękowych;
- posterunek uprzedzający;
- centrala mechaniczna;
- punkt opracowywania danych;
- kierowcy.

Pluton pomiarów dźwiękowych posiada:

- jeden zestaw dźwiękowo-pomiarowy na 9-ciu samochodach PZK 1 B 19 M-1;
- samochód ciężarowo-terenowy.

Pluton rozpoznawczy i topograficzno-rozpoznawczy są o identycznym składzie.

1.2. Siły i środki rozpoznania inżynieryjnego

Rozpoznanie inżynieryjne wchodzące w skład rozpoznania taktycznego jest kolejnym elementem rodzajów wojsk działającym w systemie rozpoznania DZ/DPanc.

Zasadniczymi zadaniami rozpoznania inżynieryjnego jest wykrycie i ustalenie:

- przedsięwzięć nieprzyjaciela w zakresie rozbudowy fortyfikacji rejonów obrony, wyjściowych i ześrodkowania;
- stanu i charakteru zapór inżynieryjnych nieprzyjaciela /łącznie z minami jądrowymi i polami narzutowymi/;
- możliwości obejścia rejonów po uderzeniach bronią jądrową i konwencjonalną;
- stanu i wyposażenia oraz rejonów i sposobów działań wojsk inżynieryjnych nieprzyjaciela;
- właściwości terenu i obiektów terenowych;
- stanu technicznego urządzeń i obiektów nadających się do eksploatacji przez wojska;
- charakterystyki przeszkód wodnych i warunków ich forsowania;
- źródeł wody i ich przydatności;
- warunków wykonywania prac inżynieryjnych siłami wojsk inżynieryjnych i innych rodzajów wojsk i służb.

Rozpoznanie inżynieryjne prowadzą wojska inżynieryjne pod względem specjalistycznym jak również inne rodzaje wojsk w zakresie swych możliwości.

Wojska inżynieryjne prowadzą rozpoznania siłami etatowych pododdziałów rozpoznawczych, które są odpowiednio przeszkolone i wyposażone.

Pododdziały rozpoznania inżynieryjnego na szczeblu ZT są przeznaczone do prowadzenia rozpoznania w zakresie rozpoznania dróg, rejonów ześrodkowania wojsk, zapór inżynieryjnych nieprzyjaciela, planowanych odcinków forsowania, obiektów przygotowanych do niszczenia itp.

Siły i środki rozpoznania inżynieryjnego DZ/DPanc /schemat nr 3/

W bsap DZ/DPanc występuje pluton dowodzenia, a w nim trzy drużyny rozpoznania inżynieryjnego

Każda drrinż składa się z:

- dowódcy drużyny;
- 5 zwiadowców;
- kierowcy-mechanika.

Razem w drużynie 7 żołnierzy

Pluton posiada:

- transportery rozpoznania inżynieryjnego TRI-3; (4)

- komplety rozpoznawcze - 3;
- peryskop PBU - 1;
- peryskop PDF - 1;
- sprzęt do fotografowania;
- bazę zabezpieczenia prac nurkowych - 1kpl.

1.3. Siły i środki rozpoznania chemicznego

Bez względu na obecną sytuację międzynarodową przyszłe pole walki będzie się charakteryzowało obustronnym zagrożeniem użycia broni masowego rażenia /BMR/, środków zapalających i chemicznych bez względu na szczebel organizacyjny walczących stron.

Możliwości wykorzystania tych środków walki będą zależały od sytuacji taktyczno-operacyjnej, liczby przydzielonych ładunków i liczby posiadanych środków przenoszenia.

Normy przydziału amunicji jądrowej dla GA, KA, DZ/DPanc są wielkością zmienną. Obecnie kształtuje się je następujące:

GA - 900-2000

KA - A - 300 do 625
NZ - 175 do 300
WB - 175 do 200

Przydziały dla dywizji zależą od czasu jej użycia w działaniach bojowych . /Szczegółowe kalkulacje zawiera Kompendium Sił Zbrojnych Państw NATO nr 022552, W-wa 1987 r./.

Rozpoznanie chemiczne na szczeblach taktycznych realizowane jest przez pododdziały wojsk obrony przeciwchemicznej oraz innych rodzajów wojsk i służb /niekiedy przez nieetatowe pododdziały rozpoznania chemicznego np. na szczeblu kompanii piechoty/.

Rozpoznanie chemiczne organizują dowódcy i sztaby wszystkich szczebli. W pododdziałach prowadzą wyznaczeni żołnierze lub drużyny /załogi, obsługi/ wyposażone w odpowiednie przyrządy /przyrządy rozpoznania chemicznego - przenośne i na wyposażeniu BRDM-2 rch, automatyczne sygnalizatory skażeń BRDM-2 rch, BWP/.

Bezpośrednim organizatorem systemu rozpoznania skażeń w oddziale i ZT jest szef zabezpieczenia przeciwchemicznego.

Warunkiem skuteczności rozpoznania chemicznego jest jego powszechny i kompleksowy charakter. Najbardziej złożone przedsięwzięcia wymagające użycia sprzętu i pododdziałów specjalistycznych wykonują etatowe pododdziały.

Do realizacji zadań rozpoznania chemicznego pułku i dywizji przeznaczone są następujące siły i środki /schemat nr 4/.

Oddział, ZT	Czym dysponuje
pz	- pluton chemiczny w składzie czterech drużyn rozpoznania skażeń - wyposażenie - cztery BRDM-2 rch /4 x POSK lub 4 x PRSK/ - automatyczny sygnalizator skażeń; - rentenometr pokładowy; - półautomatyczny przyrząd rozpoznania skażeń /PPCHR/; - zestaw do pobierania próbek substancji skażonych; - zestaw meteorologiczny; - wyrzutnie znaków ostrzegawczych; - przyrząd do obserwacji wybuchów jądrowych; - przyrząd rozpoznania chemicznego PCHR-54
DZ/DPanc	- kompania chemiczna, w której występuje pluton rozpoznania skażeń w składzie 7 x drrsk; - wyposażenie - siedem BRDM-2 rch /7 x POSK lub 7 x PRSK/; - szef zabezpieczenia chemicznego dysponuje także stacją SQAS, która nie rozpoznaje a obrazuje sytuację skażeń służąc w ten sposób rozpoznaniu - klucz rozpoznania eskadry śmigłowców prowadzi rozpoznanie skażeń za pomocą przyrządu DP-3. Z czterech śmigłowców dwa powinny takie przyrządy posiadać choć nie jest to jeszcze powszechne

1.4. Siły i środki rozpoznania powietrznego

Rozpoznanie powietrzne stanowi ten czynnik rozpoznania, który poważnie wpływa na skuteczność użycia wojsk i środków rażenia.

Rozpoznanie powietrzne na korzyść oddziałów i ZT może być prowadzone przy użyciu samolotów lotnictwa rozpoznania taktycznego, śmigłowców rozpoznawczo-łącznikowych wojsk lądowych oraz innych aparatów latających.

Głębokość taktycznego rozpoznania powietrznego wynosi 200-300 km i więcej, natomiast rozpoznania realizowanego przez siły eskadry śmigłowców znajdujących się w dywizji na głębokość maksymalnie do 10 km i to z nad własnego terytorium.

Ze względu na przeznaczenie i czas prowadzenia rozróżnia się wstępne, bezpośrednie i kontrolne rozpoznanie powietrzne.

Obecny etat DZ/DPanc przewiduje w swej strukturze organizacyjnej eskadrę śmigłowców, która wykonuje zadania rozpoznania powie-

trznego. Fakt ten jest o tyle ważny, gdyż nie przewiduje się przydzielania limitów samolotolotów lotnictwa rozpoznawczego sztabom dywizji i pułków wojsk lądowych. Rozpoznanie powietrzne na korzyść ZT wojsk lądowych organizuje się na ich wyraźne zapotrzebowanie wykorzystując w tym zakresie GDB oraz Dowództwo Lotnictwa i OPL Armii.

Siły i środki rozpoznania powietrznego
Organizacja eskadry śmigłowców
/schemat nr 5/

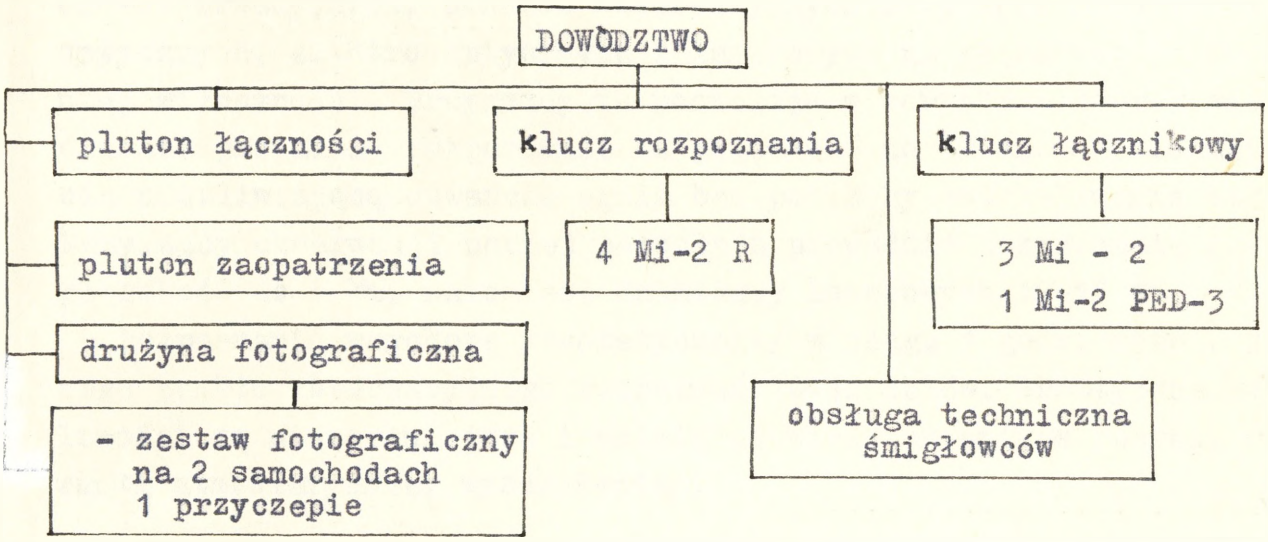

Śmigłowce Mi-2R mogą posiadać dodatkowe wyposażenie rozpoznawcze np:

- 1 LAF-A-39 lub AFA BAF-215 do wykonywania zdjęć pionowych i skośnych w dzień;
- 1 przyrząd rozpoznania skażeń DP-3;
- 1 przyrząd do określania współrzędnych celu ze stabilizowanym polem widzenia SP-3

2. MOŻLIWOŚCI SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA RODZAJÓW WOJSK DZ/DPANC.

2.1. Możliwości sił i środków rozpoznania artyleryjskiego

Zależą one od składu organizacyjnego pododdziałów i środków, w jakie są one wyposażone. Ze względu na coraz większe utechnicznienie wojsk możliwości te systematycznie wzrastają choć DZ/DPanc. dysponuje dość skromnymi.

Rozpoznanie artyleryjskie w zależności od środków rozpoznania za pomocą których zdobywa się dane o nieprzyjacielu i terenie dzieli się na: wzrokowe, dźwiękowe, radiolokacyjne i radiotechniczne.

Rozpoznanie wzrokowe - prowadzą plutony /drużyny/ rozpoznawcze oddziałów /pododdziałów/ artylerii ze wszystkich stanowisk dowódczo-obserwacyjnych, punktów obserwacyjnych za pomocą przyrządów optycznych, elektro-optycznych i laserowych na głębokość bezpośredniej widoczności. Przyrządy te pozwalają w warunkach dobrej widoczności prowadzić rozpoznanie na głębokość do 10 km z dokładnością umożliwiającą otwarcie ognia bez potrzeby wstrzeliwania się. Przyrządy obserwacji nocnej pozwalają prowadzić rozpoznanie na głębokość do 3 km, natomiast dalmierzy laserowych 10-15 km.

Rozpoznanie wzrokowe /teoretycznie/ w ciągu 1 godz. może z jednego punktu obserwacyjnego rozpoznać 10-12 celów. Praktyczne możliwości są nieco mniejsze i zależą od wielu czynników /teren, warunki atmosferyczne, wyszkolenie/.

Możliwości sił i środków rozpoznania wzrokowego
/schemat nr 6/

Siły i środki	Org. elementy rozpoznaw.	Szer. rubieży rozwinięcia /m/	Szer. pasa /sektora/ rozpoznania	Czas rozwinięcia /min./	Czas określenia współrz. celu /sek,min
Drużyna rozpoznawcza	80	-	w określonym sektorze rozpoznania	25′	30-40″
Pluton rozpoznawczy	dwuboczna obserwacja	200-500	3-4 km	25′	1-3′

Rozpoznanie dźwiękowe - prowadzą plutony rozpoznania dźwiękowego z zadaniem określenia współrzędnych baterii /dział/ artylerii naziemnej, przeciwlotniczej, rakietowej, moździerzy i stanowisk startowych wyrzutni rakietowych na podstawie dźwięku ich wystrzałów i oznak startu. Pododdziały te wykorzystywane są również do obsługi strzelań własnej artylerii /na podstawie dźwięku wybuchu pocisków/.

Rozpoznanie dźwiękowe może określić położenie strzelających dział i moździerzy na odległościach /w przyjających warunkach meterologicznych i średnio pociętym terenie/

- moździerze - 4-8 km
- armaty i haubice - 12-24 km
- wybuchy pocisków /122 i 152 mm/ - 8-12 km

Placówki dźwiękowe rozwijają się z zasady 2-2,5 km od przedniego skraju. W obronie 3-4 km.

Pododdział rozpoznania dźwiękowego w ciągu jednej godziny może rozpoznać:

- pluton - do 3 źródeł dźwięku /baterii, plutonów, dział/
- bateria - do 4 źródeł dźwięku /baterii, plutonów, dział/

Możliwości sił i środków rozpoznania dźwiękowego
/schemat nr 6/

Stacja rozpoznania dźwiękowego PZK 1 W 19 /1B19/ /z plrdz DZ/DPanc/	Możliwości taktyczno-techniczne
zasięg rozpoznania /km/	16-20 km
średni błąd określania współrzędnych	w kierunku 0-04 w odległości 1%
czas określenia współrzędnych od momentu wykrycia celu /obiektu/ /w min./	20'
czas na przekazanie danych z rozpoznania /w min./	1-2'
organizowane elementy rozpoznawcze	trzy ~~dwie~~ podstawy dźwiękowe /pomiarowe/

1	2
szerokość rubieży rozwinięcia	4-5 km
szero ość pasa /se tora/ rozpoznania	5-6 m
Czas rozwinięcia	łączności przewodowej 60´ łączności radiowej 30´

Rozpoznanie radiolokacyjne i radiotechniczne - prowadzi się za pomocą stacji radiolokacyjnych do wykrywania celów ruchomych, stacji wykrywania i wcinania strzelających dział i moździerzy oraz stacji rozpoznania systemów radiolokacyjnych.

Rozpoznanie radiolokacyjne prowadzi się za pomocą stacji SNAR i ARSOM a rozpoznanie radiotechniczne za pomocą stacji NRS.

Na szczeblu ZT tego rodzaju rozpoznania oddziały i pododdziały artylerii nie prowadzą ze względu na brak tych środków aktualnie na wyposażeniu. Prowadzi się je wtedy, gdy dywizja otrzyma z armii adra lub dyw. dowodz. ABAA.

Możliwości sił i środków rozpoznania radiolokacyjnego i radiotechnicznego /schemat nr 7/

Wyszczególnienie	NRS-1 adra, dyw. dow.ABAA	stacje r/lok	
		SNAR-10 dyw.dow. ABAA	ARSOM
Zasięg rozpoznania /głębokość/ w km	30-60	8-24	10
Średni błąd określenia współrzędnych			
- w kierunku	0,3%	0-02	
- w odległości	0,6%	5-10 m	
Czas na określenie współrzędnych od momentu wykrycia obiektu /celu/ min	4-6	0,3	0,5

1	2	3	4
Czas na przekazanie i meldowanie danych z rozpoznania /min/	1-2	1-2	1-2
Szerokość rubieży rozwinięcia /km/	5-7		
Szerokość pasa /sektora/ rozpoznania /w km/	12-24	sek.rozp. 4-40	sek.rozp 4-00

Dane wg. Vademecum WRiA, W-wa 1980 r. nr 01016

2.2. Możliwości sił i środków rozpoznania inżynieryjnego

Z trzech drużyn rozpoznania inżynieryjnego plutonu dowodzenia batalionu saperów można zorganizować /schemat nr 3/

3 x JPO lub 3 x JPR lub 1 x SIPR, 1 x JPF ponadto można zorganizować inż.ofic.patrol rozp.JOPR i inż. grupy wypadowe IGW

Inżynieryjny posterunek obserwacyjny /IPO/ - organizuje się w składzie 2-4 saperów - zwiadowców, których wyposaża się w sprzęt optyczno-mierniczy i nektowizyjny do prowadzenia obserwacji. Dodatkowe wyposażenie to: mapa sektora obserwacji busola, dziennik obserwacji, środki łączności i sprzęt fotograficzny.

Na 1-2 km frontu organizuje się 1 JPO. W natarciu IPO działa jako inżynieryjny posterunek obserwacyjny /RIPO/.

Inżynieryjny patrol rozpoznawczy /IPR/ - organizuje się w sile drużyny z plutonu dowodzenia bsap. lub z elementów ugrupowania bojowego /OZap, OZR/ wykonującego zadania w ugrupowaniu wojsk własnych bądź w ugrupowaniu nieprzyjaciela w składzie pododdziałów ogólnowojskowych IPR może być również włączony w skład SPR.

Samodzielny inżynieryjny patrol rozpoznawczy /SIPR/ - organizuje się go w sile do plutonu saperów, a oddalenie jego od rubieży styczności wojsk może wynosić do 20 km i więcej. SIPR otrzymuje kierunek lub rejon do rozpoznania /w rejonie 2-3 obiekty, które z zasady rozpoznaje się kolejno/.

Głębokość działania SIPR w składzie OR pz zwiększa się do 50 km, a z OR dywizji do 80 km.

Inżynieryjny posterunek fotografowania /IPF/ - organizuje się w składzie 2-3 saperów-zwiadowców pod dowództwem podoficera. Zdjęcia wykonuje się z jednego lub kilku stanowisk odpowiednio przygotowanych.

Inżynieryjny oficerski patrol rozpoznawczy /IOPR/ - wysyła szef saperów dywizji w celu potwierdzenia danych o nieprzyjacielu, terenie lub o zaawansowaniu prac inżynieryjnych wykonywanych przez wojska własne. W skład SOPR może wchodzić jeden lub kilku oficerów, pododdział ochrony z odpowiednim do sytuacji wyposażeniem.

Inżynieryjne grupy wypadowe /IGW/ - organizuje się w warunkach styczności wojsk na rozkaz lub za zgodą dowódcy dywizji. Zadania mogą wykonywać samodzielnie lub w składzie ogólnowojskowych grup wypadowych. Spełniać będą wówczas rolę podgrupy torującej /rozgrodzającej/.

2.3. Możliwości sił i środków rozpoznania chemicznego

Możliwości pododdziałów rozpoznania skażeń są uzależnione od wielu warunków. Do podstawowych należą:

- wyposażenie pododdziałów w sprzęt;
- stopień wyszkolenia załóg /obsług/;
- warunki atmosferyczne i pora doby;
- sytuacja na polu walki.

Uwzględniając powyższe warunki przyjęto średnie możliwości pododdziałów rozpoznania skażeń w ciągu jednej godziny /schemat nr nr 8/;

- drrsk pl.chem. pz w zakresie kontroli stopnia skażenia: ludzi 60 lub 12 jo sprzętu;
- plrsl kchem DZ w zakresie kontroli stopnia skażenia: ludzi - 420 lub 84 jo sprzętu;
- SOAS może dać ocenę skutków 8-12 uderzeń jądrowych /chemicznych/;
- w zakresie możliwości rozpoznania dróg każda drrsk ma możliwość rozpoznania jednej drogi. Siłami plrsk siedmiu rejonów ześrodkowania każdy o powierzchni batalionu piechoty /DZ ma możliwość rozpoznania siłami kchem rejon o powierzchni do dwóch pułków/
- śmigłowce eskadry rozpoznawczo-łącznikowej przystosowane do prowadzenia powietrznego rozpoznania skażeń mogą prowadzić rozpoznanie przy V 180 km/h w promieniu 120 km.

2.4. Możliwości sił i środków rozpoznania powietrznego

Rozpoznanie powietrzne prowadzone jest na zapotrzebowanie zarówno rodzajów wojsk jak i oddziałów oraz ZT. Decydentem w zakresie wykorzystania eskadry śmigłowców jest dowódca dywizji. Szefowie rodzajów wojsk i szef rozpoznania OZ uszczegółowiają zadania postawione przez dowódcę w zakresie im niezbędnym, które zostały przez dowódcę dywizji zaakceptowane. Precyzują je w formie zarządzeń i przesyłają do dowódcy eskadry.

Możliwości rozpoznania powietrznego będą w poważnym stopniu uzależnione od specjalistycznego oprzyrządowania poszczególnych śmigłowców /ilustruje to schemat nr 5/, które prowadzą rozpoznanie powietrzne szczególnie na korzyść WRiA i pododdziałów chemicznych.

Możliwości rozpoznawcze załogi śmigłowca Mi-2
w jednym locie
/schemat nr 9/

DZIEŃ	NOC
1. Obserwacja 1-2 rejonów o powierzchni 10-15 km^2 na głębokość 4-8 km oraz rozpoznanie obiektów z dokładnością określenia współrzędnych 100-500 m	1. Obserwacja pola walki lub rejonu o szerokości 4-6 km na głębokość 2-4 km przy oświetleniu terenu bombami lub pociskami świetlnymi
2. Obserwacja pola walki w pasie o szerokości 5 km na głębokość 4-8 km i bezpośrednie przekazywanie meldunków na SD	2. Obserwacja w jasną noc 1-2 odcinków dróg na własnym terenie o łącznej długości do 100 km
3. Rozpoznanie wzrokowe i fotograficzne 1-2 odcinków drogi na własnym terenie o łącznej długości do 100 km lub odcinka rzeki o długości do 50 km.	3. Obserwacja w jasną noc rejonu o powierzchni do 10 km^2
4. Poprawianie ognia baterii lub dywizjonu artylerii do 1-2 obiektów stałych lub 1 obiektu będącego w ruchu /zadanie to wykonują załogi odpowiednio przygotowane/	4. Poprawianie ognia baterii lub dywizjonu artylerii do jednego obiektu stałego oświetlonego amunicją artyleryjską
Średni czas pracy załogi śmigłowca w powietrzu 30-150 minut. Możliwości transportowe - przerzut GR w składzie do 6 żołnierzy na odległość do 100 km, przerzucenie ładunku o wadze do 700 kg. Średni czas określenia współrzędnych celu 5-10 min,	

gdy na pokładzie śmigłowca znajduje się przyrząd ze stabilizowanym polem widzenia SP-3; gdy wzrokowo 10-20 min.

Klucz śmigłowców rozpoznawczych /4 śmigłowce/ ma możliwość wykonania 2-3 długotrwałych /do 2,5 godz./ lotów bojowych w ciągu doby, co stanowi 8-12 śmigłowcowylotów oraz 6-8 krótkotrwałych /20-30 minut/ lotów bojowych, co stanowi 24-32 śmigłowcowylotów. W koniecznych przypadkach wysiłek ten może być zwiększony o 1,5-2 razy. Przy wylotach długotrwałych klucz śmigłowców rozpoznawczych ma możliwość rozpoznania około 16-24 rejonów o powierzchni 10-20 km^2 oraz obiekty na tym obszarze. Natomiast przy wylotach krótkotrwałych klucz ten może rozpoznać 24-32 rejony o powierzchni do 10 km^2 lub jeden obiekt w ciągu każdego wylotu śmigłowca /24-32 obiekty/.

Taktyczny promień działania pozwala prowadzić rozpoznanie powietrzne na głębokość 150 km.

3. PROWADZENIE ROZPOZNANIA PRZEZ SIŁY I ŚRODKI RODZAJÓW WOJSK DZ/DPANC W PODSTAWOWYCH RODZAJACH DZIAŁAŃ BOJOWYCH /NATARCIE I OBRONA/

3.1. Prowadzenie rozpoznania artyleryjskiego

Organizatorem całokształtu przedsięwzięć rozpoznawczych na szczeblu ZT jest szef wydziału rozpoznawczego, który ściśle współpracuje z oficerami ds. rozpoznania rodzajów wojsk.

Opracowując plan rozpoznania szef wydziału rozpoznawczego sztabu dywizji uzgadnia ze starszym pomocnikiem szefa artylerii dywizji ds. rozpoznania:

- miejsca rozmieszczenia punktów obserwacyjnych /stanowisk dowódczo-obserwacyjnych/ artylerii, środków rozpoznania radioelektronicznego, dźwiękowego oraz ich czas rozwinięcia, kolejne rubieże rozwinięcia i sposób przegrupowania;
- w skład jakich elementów rozpoznawczych dywizji należy włączyć zwiadowców artylerii /miejsce i czas ich włączenia/;
- umiejscowienie punktów zerowych i rodzaje planowanych wybuchów jądrowych;
- sposób organizacji łączności i przekazywania /wymiany/ zdobytych danych rozpoznawczych;

Szef artylerii jest odpowiedzialny za organizację działalności podległych mu sił i środków rozpoznania w myśl decyzji dowódcy i wytycznych szefa sztabu, oraz terminowej realizacji zadań wynikających z planu rozpoznania dywizji.

Na szczeblu dywizji nie opracowuje się planu rozpoznania artyleryjskiego, lecz plan użycia sił i środków rozpoznania artylerii. Uzupełnieniem planu użycia sił i środków rozpoznania artylerii jest część opisowa obejmująca takie zagadnienia jak: zadania, podział sił i środków, numeracja celów, sposób i terminy składania meldunków oraz wskazówki organizacyjne.

W okresie poprzedzającym natarcie siły i środki rozpoznania artyleryjskiego dywizji oraz /jeżeli ma to miejsce/ przydzielone z armii pododdziały rozpoznania artyleryjskiego /adra w całości lub jego poszczególne pododdziały, dyw.dow. armijnej brygady artylerii armat /ABAA/ w całości lub jego poszczególne pododdziały/ rozwijają się na kierunku głównego uderzenia i wykorzystuje się je najczęściej w sposób scentralizowany. Elementy rozpoznania artyleryjskiego przed natarciem należy rozwijać z takim wylicze-

niem czasowym, aby skutecznie wyprzedzały działania wspieranych oddziałów /ZT/.

Z chwilą rozpoczęcia natarcia przydziela się siły i środki /pododdziały/ zgodnie z podziałem artylerii.

Rozpoznanie wzrokowe na szczeblu dywizji organizuje się ze wszystkich stanowisk dowódczo-obserwacyjnych /punktów obserwacyjnych i ruchomych punktów kierowania ogniem/. Pluton rozpoznania organizuje obserwację ze stanowiska szefa artylerii dywizji oraz 1-2 punkty obserwacyjne i prowadzi rozpoznanie na głównym kierunku. Pododdziałem rozpoznania dźwiękowego, radiotechnicznego i systemów radiolokacyjnych wyznacza się rubieże rozwinięcia /stanowiska/ sektory i rejony szczególnej uwagi.

W czasie natarcia przesunięcia pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego koryguje się z potrzebami ogniowymi. Pododdziały rozpoznania dźwiękowego przegrupowuje się w momencie, gdy artyleria nieprzyjaciela zmienia stanowiska ogniowe i rozwija się za dogodnymi rubieżami do obrony /do wykonania kontrataku/.

Przesunięcie pododdziałów rozpoznania radiotechnicznego /wyposażonych w stacje NRS-1/ i rozpoznania radiolokacyjnego /wyposażonych w stacje SNAR/ z zajmowanych stanowisk następuje wtedy, gdy wojska własne zaczną wychodzić z rejonów przez nie obserwowanych. Przesunięcie pododdziałów rozpoznania radiotechnicznego i radiolokacyjnego jest ściśle powiązane z działaniem krrel brozp DZ.

W okresie przygotowawczym jak i w czasie natarcia należy organizować z pododdziałów rozpoznawczych artylerii również artyleryjskie grupy rozpoznawcze do rozpoznania nieprzyjaciela, terenu, przewidywanych do zajęcia stanowisk ogniowych i startowych oraz stanowisk dowódczo-obserwacyjnych.

W czasie organizacji obrony w bezpośredniej styczności rozwija się taką ilość stanowisk dowódczo-obserwacyjnych, punktów obserwacyjnych, aby wspólnie z posterunkami organizowanymi przez pododdziały ogólnowojskowe tworzyły system obserwacji i zapewniały dobry wgląd w teren przed frontem i na skrzydłach /10-15 PO na odcinku obrony jednego pułku pierwszego rzutu dywizji z czego 5-6 APO/. Pododdziały rozpoznania dźwiękowego, radiolokacyjnego i radiotechnicznego rozmieszcza się na takich rubieżach, aby mogły jak najdłużej prowadzić rozpoznanie bez zmiany ugrupowania bojowego.

W miarę zbliżania się nieprzyjaciela, pododdziały rozpoznania

artyleryjskiego wycofują się i rozwijają na zawczasu przygotowanych rubieżach. Po pokonaniu pasa przesłaniania i wyjściu wojsk nieprzyjaciela przed przedni skraj obrony dywizji szef artylerii dywizji odtwarza naruszony system obserwacji organizując z odwodu rozpoznania artyleryjskiego nowe punkty obserwacyjne.

W wypadku gdy zaistnieje możliwość włamania nieprzyjaciela w obronę, szef artylerii dywizji organizuje przegrupowanie pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego na zapasowe stanowiska w głębi ugrupowania bojowego dywizji. Elementy rozpoznawcze przegrupowuje się kolejno rzutami, aby zachować ciągłość rozpoznania.

Gdy nieprzyjaciel włamał się w obronę i planowane jest wykonanie kontrataku przez drugi rzut dywizji /lub bierze on udział w przeciwuderzeniu wykonywanym siłami armii /na kierunku wykonania kontrataku wykorzystuje się zasadnicze siły i środki rozpoznania artyleryjskiego. Po zniszczeniu nieprzyjaciela w rejonie włamania i rozpoczęciu przez niego wycofywania się, pododdziały rozpoznania artyleryjskiego prowadzą rozpoznanie zgodnie z wcześniej opracowanym planem.

3.2. Prowadzenie rozpoznania inżynieryjnego

Rozpoznanie inżynieryjne w działaniach bojowych będzie zajmowało się rozpoznaniem następujących obiektów:

- wojska inżynieryjne nieprzyjaciela;
- rozbudowa fortyfikacyjna i zapory inżynieryjne łącznie z mianami jądrowymi;
- teren i obiekty terenowe po stronie własnej i nieprzyjaciela;
- miasta i osiedla przygotowane do obrony przez nieprzyjaciela;
- rejon po uderzeniach jądrowych.

W czasie prowadzenia rozpoznania inżynieryjnego najczęściej stosuje się następujące sposoby: obserwacja, podsłuch, fotografowanie, wypad, zasadzka, analiza i badania. /Sposoby te niczym szczególnym nie różnią się od sposobów prowadzenia rozpoznania ogólnowojskowego i nie będziemy poświęcać im więcej uwagi/.

W okresie przygotowania natarcia rozpoznanie inżynieryjne organizuje się siłami pododdziałów inżynieryjnych dywizji znajdujących się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem oraz siłami pododdziałów inżynieryjnych wojsk planowanych do użycia na danym kierunku. W czasie przygotowania natarcia w dywizji organizuje się zwykle 2-3 i więcej IPO. Rozmieszczenie IPO, ich za-

dania i zakres współdziałania z PO innych rodzajów wojsk szef saperów ustala z szefem wydziału rozpoznawczego dywizji /w ramach systemu rozpoznania dywizji/.

Inżynieryjne posterunki fotografowania wykonują zdjęcia obiektów i terenu na odcinku przełamania. Dywizja organizuje jeden IPF, który może wykonywać swe zadania z jednego lub kilku punktów.

IGW w czasie przygotowania natarcia są organizowane tylko przez te dywizje, które znajdują się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. Z zasady nie organizuje się SGW z przydzielonych pododdziałów inżynieryjnych. Działania IGW powinny być zabezpieczone ogniem specjalnie do tego wyznaczonych pododdziałów. Saperzy-zwiadowcy są często włączani w skład ogólnowojskowych elementów rozpoznawczych 9SPR, OR, GW/. Prowadzą oni nie tylko rozpoznanie ale także zabezpieczają działania patrolu w razie pokonywania zapór inżynieryjnych i przeszkód wodnych.

W czasie organizowania natarcia z rejonów wyjściowych położonych w głębi, wiadomości rozpoznawcze o wojskach inżynieryjnych nieprzyjaciela i terenie szef saperów dywizji otrzymuje z wydziału rozpoznawczego dywizji oraz z szefostwa wojsk inżynieryjnych armii.

Szef saperów organizuje także rozpoznanie dróg z rejonu wyjściowego /ześrodkowania/ dywizji do rubieży styczności. Rozpoznanie inżynieryjne terenu zajmowanego przez wojska własne prowadzi się w celu stworzenia jak najlepszych warunków do rozmieszczenia wojsk w rejonie wyjściowym oraz ich wyjście na rubież ataku.

Szef saperów dywizji uczestniczy także w planowaniu rozpoznania uzgadniając z szefem wydziału rozpoznawczego dywizji sprawy związane z zadaniami podległych mu pododdziałów rozpoznawczych.

Na podstawie opracowanego planu zabezpieczenia inżynieryjnego szef saperów przekazuje zadania rozpoznania inżynieryjnego do wykonawców.

W czasie prowadzenia natarcia rozpoznanie inżynieryjne prowadzi się na całą głębokość zadania.

Z chwilą rozpoczęcia ogniowego przygotowania natarcia dowódcy pododdziałów wojsk inżynieryjnych zabezpieczających przełamanie obrony /inżynieryjne elementy rozpoznawcze/ prowadzą obserwację w celu ustalenia stopnia zniszczenia i uszkodzenia urządzeń i obiektów obrony nieprzyjaciela, zapór, dróg oraz wykrycie przedsięwzięć zmierzających do wykonania manewru siłami i środkami w celu wzmocnienia /odtworzenia/ obezwładnionych /zniszczonych/ obiektów.

Inżynieryjne elementy rozpoznawcze przesuwają się ustalonymi drogami lub za ugrupowaniem bojowym pododdziałów pierwszego rzutu.

W ramach zabezpieczenia wprowadzenia do walki drugiego rzutu szef saperów do czasu jego podejścia organizuje rozpoznanie inżynieryjne dróg wyprowadzających na rubież rozwinięcia, ewentualnie rubieży minowania w celu osłony skrzydła wprowadzanego do walki drugiego rzutu.

Rozpoznanie inżynieryjne w czasie odpierania kontrataków organizuje się siłami i środkami dywizji wykonującej to zadanie a ponadto częścią sił przełożonego w sposób identyczny jak w obronie, choć zależał on będzie w dużym stopniu od samego sposobu odparcia kontrataku przez dywizję.

W natarciu elementy rozpoznania inżynieryjnego włącza się w skład takich elementów rozpoznania ogólnowojskowego, jak np. OR SPR choć nie jest to regułą. Mogą również działać samodzielnie.

W działaniach obronnych celem rozpoznania inżynieryjnego jest dostarczenie dowódcy danych zapewniających efektywne wykorzystanie terenu, jego pokrycia, drożni i innych przeszkód naturalnych i sztucznych dla ustalenia rozmieszczenia i rozbudowy punktów oporu, rejonów i pozycji obrony.

Wysiłek rozpoznania inżynieryjnego skupia się w rejonie głównego wysiłku obrony.

Do czasu podejścia nieprzyjaciela szef saperów dywizji na podstawie decyzji dowódcy do obrony organizuje działania rozpoznawcze wojsk inżynieryjnych na okres przygotowania obrony i prowadzenia walki. Nakazuje on przygotowanie potrzebnej liczby inżynieryjnych elementów rozpoznawczych określając im zadania, miejsce i kierunki ich wykonywania oraz wyposażenie.

W czasie ogniowego przygotowania natarcia nieprzyjaciela ustala się przez obserwację skutki jakie spowodował ogień nieprzyjaciela w zaporach inżynieryjnych przed przednim skrajem oraz miejsca i ilość wykonywanych w nich przejść przez pododdziały inżynieryjne nieprzyjaciela.

W toku walki z nieprzyjacielem, który włamał się w głąb obrony IPR ze składu OZap lub wyznaczonych pododdziałów rozpoznaje nowe rubieże minowania, drogi dojazdu do nich, miejsca założenia pól minowych lub nowe ustalone do niszczenia obiekty.

Jeżeli w pasie obrony zostanie wysadzony desant powietrzny

nieprzyjaciela to w celu utrudnienia jego działania rozpoznanie inżynieryjne ustala miejsce ustawienia i rodzaje zapór inżynieryjnych, obiekty, które należy zniszczyć lub uszkodzić oraz drogi manewru dla oddziałów wyznaczonych do likwidacji desantu.

Napływające wiadomości należy szybko opracować, porównać z danymi uzyskanymi przez inne rodzaje rozpoznania, wyciągnąć odpowiednie wnioski i przygotować propozycje dla dowódcy.

Odwód sił i środków rozpoznania inżynieryjnego należy utrzymywać w pobliżu stanowiska dowodzenia w celu sprawnej i szybkiej realizacji nowo wynikłych zadań rozpoznania.

3.3. Prowadzenie rozpoznania chemicznego

Organizatorem i wykonawcą zasadniczych przedsięwzięć planistycznych rozpoznania skażeń promieniotwórczych i chemicznych jest szef zabezpieczenia chemicznego dywizji. Uzgadnia z szefem wydziału rozpoznawczego:

- zadania sił i środków rozpoznania wojsk chemicznych;
- zadania rozpoznawcze realizowane przez inne rodzaje rozpoznania na korzyść wojsk chemicznych;
- sposoby zabezpieczenia organów rozpoznawczych pod względem obrony przez BMR;
- terminy i sposoby zajemnej wymiany informacji.

Komórki rozpoznawcze wojsk chemicznych są odpowiedzialne za planowanie użycia sił i środków rozpoznania zgodnie z postawionymi zadaniami przez szefa wojsk chemicznych armii i wytycznymi szefa wydziału rozpoznawczego dywizji.

W celu dostarczenia dowódcy i sztabowi dywizji aktualnych danych o rzeczywistej sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych terenu w pasie /rejonie/ działania dywizji /pułku/ szef zabezpieczenia chemicznego organizuje rozpoznanie skażeń. Zadanie to wykonują wszystkie etatowe i nieetatowe elementy wykrywania skażeń /posterunki, patrole/. Organizowane siłami pododdziały rozpoznania skażeń POSk w ruchu /marsz, natarcie/ działają jako patrole rozpoznania skażeń.

W czasie organizacji natarcia w rejonie wyjściowym /ześrodkowania/ rozpoznanie skażeń prowadzi się w rejonach rozmieszczenia SD, oddziałów, pododdziałów i tyłów siłami plutonów chemicznych /pz/ i kompanii chemicznej. W razie konieczności pułki mogą wykonywać określone zadania rozpoznania skażeń na korzyść całej dywizji.

W czasie marszu dywizji na rubież ataku do rozpoznania dróg marszu w skład ogólnowojskowych elementów rozpoznawczych lub oddziałów zabezpieczenia ruchu /OZR/ dywizji można włączyć patrole rozpoznania skażeń. Odwody pododdziałów rozpoznania skażeń z zasady znajdują się w kolumnie sztabu lub bezpośrednio za nią w gotowości do wykonywania zadań.

Rozpoznanie skażeń stanowisk ogniowych artylerii, stanowisk startowych rakiet i rubieży wejścia do walki pułków pierwszego rzutu prowadzą oddziały znajdujące się w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem. Jeżeli nie ma wojsk w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem rozpoznanie tych rejonów prowadzi się ze śmigłowca i siłami kompanii chemicznej.

W czasie natarcia pułki prowadzą rozpoznanie skażeń siłami patroli włączonych w skład ugrupowania bojowego batalionów pierwszego rzutu a niekiedy w składzie elementów rozpoznania ogólnowojskowego /sporadycznie/. Mogą one także działać samodzielnie w ugrupowaniu wojsk własnych.

Prowadzenie rozpoznania skażeń w dywizji organizuje podobnie jak w pułku skupiając jednak wysiłek na 1-2 kierunkach.

W obronie oddziały i pododdziały organizują rozpoznanie skażeń własnymi siłami i środkami wzmocnionymi na kierunkach szczególnie zagrożonych siłami kchem DZ. Drugi rzut dywizji, który jest szczególnie zagrożony skażeniami wyczula się na możliwość zaistnienia w rejonie jego rozmieszczenia skomplikowanej sytuacji skażeń w toku walki.

Odwodowi rozpoznania chemicznego planuje się dodatkowe zadania mające na celu ochronę tego elementu ugrupowania.

Rejony rozmieszczenia, drogi i rubieże przewidziane do wykorzystania rozpoznaje się co 2-3 godziny.

Oddziały wykonujące kontratak rozpoznania skażeń organizują od rubieży rozwijania w kolumny batalionowe. W obronie posterunki rozpoznania skażeń powinny być urzutowane w głąb z uwzględnieniem terenu dogodnego do prowadzenia rozpoznania jak i objęcia całej powierzchni obrony pasa obrony dywizji.

3.4. Prowadzenie rozpoznania powietrznego

Rozpoznanie powietrzne w znaczny sposób zwiększa możliwości zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu w warunkach szybko zmieniającej się sytuacji na polu walki.

Śmigłowce w znacznym stopniu usprawniają dowodzenie wojskami

jak również umożliwiają przekazywanie informacji o nieprzyjacielu i położeniu wojsk własnych. Wykorzystanie śmigłowców do prowadzenia rozpoznania pozwala dowódcom wszystkich szczebli, a przede wszystkim dowódcom szczebli taktycznych na nieprzerwaną obserwację ruchu nieprzyjaciela w terenie, co jest szczególnie ważne i niezbędne do szybkiej oceny położenia oraz podjęcia trafnej i celowej na danym etapie walki decyzji.

Załogi śmigłowców rozpoznawczych w coraz szerszym zakresie są wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania na korzyść wojsk rakietowych i artylerii, inżynieryjnych i chemicznych dzięki zainstalowaniu na ich pokładach odpowiedniego oprzyrządowania.

Załogi śmigłowców prowadzą rozpoznanie powietrzne z nad własnego terytorium, a w sprzyjających warunkach z przenikaniem za rubież styczności bojowej wojsk.

Zarówno w natarciu jak i obronie działania śmigłowców rozpoznawczych będą do siebie podobne. Dla potrzeb rozpoznania, celem obserwacji pola walki jest ustalenie zmian zachodzących w ugrupowaniu nieprzyjaciela w rejonie przedniego skraju jak i w głębi ugrupowania pierwszorzutowych oddziałów nieprzyjaciela, niewidocznych z naziemnych punktów obserwacyjnych.

Wydział rozpoznawczy będzie interesowało : gdzie i co się znajduje oraz czas obserwacji.

W czasie działań zaczepnych dowództwo dywizji będzie interesowało zdobycie danych o następujących obiektach:

A. W czasie przygotowania natarcia

- rozpoznanie rejonów rozmieszczenia ŚNJ;
- rozpoznanie punktów oporu i rejonów obrony;
- rozpoznanie SD i stacji r/lok;
- rozpoznanie bezpośrednie obiektów przeznaczonych do niszczenia przez pociski rakietowe i artylerię;
- kontrola maskowania własnych oddziałów, pododdziałów i środków ogniowych.

B. Z chwilą rozpoczęcia natarcia:

- rozpoznanie nowo pojawiających się obiektów nieprzyjaciela;
- obserwacja pola walki, w tym ustalenie rubieży styczności bojowej wojsk oraz obserwacja rejonów na otwartych skrzydłach i w lukach między oddziałami;
- kontrola uderzeń jądrowych taktycznymi pociskami rakietowymi;
- przerzut grup rozpoznawczych;
- poprawianie i kontrola ognia artylerii;
- rozpoznanie przeszkód wodnych i koordynowanie ruchu oddzia-

łów /pododdziałów/ podchodzących do przeszkody wodnej i wykonujących jej forsowanie;

- ustalenie głównych kierunków wycofywania się wojsk nieprzyjaciela oraz rubieży obronnych obsadzonych przez jego wojska;

- wycofywanie lądowisk i rejonów zasadzek śmigłowców uzbrojonych nieprzyjaciela.

Na korzyść wojsk rakietowych i artylerii śmigłowce rozpoznawcze będą nie tylko informowały o nowo pojawiających się celach ale przede wszystkim dawały nieocenione usługi przy wstrzeliwaniu się artylerii, poprawianiu i kontroli ognia artylerii.

Rozpoznanie inżynieryjne terenu prowadzi się wzrokowo i z wykorzystaniem sprzętu fotograficznego. Śmigłowce najczęściej będą wykorzystywane jako powietrzne,inżynieryjne elementy rozpoznania /IPO, IOPR/, które swoje zadania realizują w czasie lotu śmigłowca z zawisu w powietrzu lub po wylądowaniu w pobliżu rozpoznawczego obiektu. Śmigłowce realizujące zadania rozpoznania inżynieryjnego będą wykorzystywane w natarciu i obronie do rozpoznania dróg, z zamiarem zebrania bardziej szczegółowych danych o konkretnych marszrzutach i odcinkach. Po użyciu przez nieprzyjaciela broni jądrowej /szczególnie wybuchy naziemne/ i powstałe w związku z tym zmiany w konfiguracji terenu informują wojska najdogodniejszych odcinkach do przekroczenia.

W działaniach obronnych można śmigłowcami przerzucać grupy niszczeń na zagrożone kierunki.

W ramach zabezpieczenia inżynieryjnego działań śmigłowców kontrolować będą skuteczność maskowania wojsk i techniki zwłaszcza, gdy znajdą się one w obronie, w rejonach ześrodkowania lub w innej sytuacji o charakterze ustabilizowanym.

Powietrzne rozpoznanie skażeń promieniotwórczych i chemicznych organizuje się i prowadzi w celu jak najkrótszego określenia rzeczywistej sytuacji skażeń terenu i powietrza. Rozpoznanie skażeń prowadzi się w dzień i w nocy pojedyńczymi śmigłowcami lub grupą /para/. Prowadzi się je według punktów terenowych, kursu, prędkości i czasu lotu między poszczególnymi punktami pomiarowymi, z których przekazywane są meldunki.

Podczas prowadzenia rozpoznania rejonu wybuchu jądrowego określa się zasięg zniszczeń, pożarów oraz kierunek przemieszczania się obłoku promieniotwórczego. Rozpoznanie prowadzi się w ten sposób, że trasy przelotu wyznacza się w odległości 0,5-1 km od stre-

fy bezpośrednich zniszczeń lub pożarów, a wysokość lotu zwiększa się w zależności od mocy dawki lub wysokości ognia. Meldunki ze śmigłowca przekazywane są w sieci radiowej do SDAS.

ZAKOŃCZENIE

Zagrożenie wojsk ze strony nieprzyjaciela oraz wprowadzenie na uzbrojenie nowych środków walki wymaga ciągłego wzbogacania metod i rodzajów rozpoznania taktycznego. Rodzaje wojsk, które dysponują specjalistycznym rozpoznaniem odgrywają coraz większą rolę oddając niejednokrotnie nieocenione usługi dowódcom i sztabom w celu podjęcia najkorzystniejszego wariantu decyzji.

Na szczeblu związku taktycznego oprócz pododdziałów artylerii, chemicznych, inżynieryjnych i eskadry śmigłowców rozpoznania prowadzą także pododdziały przeciwlotnicze, dywizjon rakiet taktycznych i inne choć głównie na potrzeby własne.

Omówione w wykładzie rodzaje rozpoznania powinny być ściśle zintegrowane z rozpoznaniem ogólnowojskowym i specjalnym i radioelektronicznym. Owa kompleksowość rozpoznania daje możliwość zdobywania większej ilości informacji o nieprzyjacielu i terenie w pasie działań bojowych dywizji.

BIBLIOGRAFIA

1. Organizacja i prowadzenie rozpoznania na szczeblach taktycznych. Zasady ogólne. Podręcznik nr 02080, W-wa 1985.
2. Siły i środki rozpoznania pułku, dywizji, armii ogólnowojskowej i frontu, skrypt nr 02521, W-wa 1987.
3. Kompendium Sił Zbrojnych Państw NATO nr 022552, W-wa 1987.
4. Vademecum Wojsk Rakietowych i Artylerii nr 01016, W-wa 1980.
5. Organizacja i prowadzenie rozpoznania powietrznego przez lotnictwo wojsk lądowych, pf 20999, Poznań 1982 .
6. Taktyka lotnictwa wojsk lądowych. Podręcznik nr pf 21417, Poznań 1983.
7. Normy szkoleniowe i kryteria oceny pododdziałów rozpoznania radioelektronicznego wojsk operacyjnych, W-wa 1977.

Wydrukowano w 3 egz.

Egz. nr 1-3 - Biblioteka Naukowa
Wyk. kpt.R.Szmyd
Druk: GG
Dnia 11.04.1988 r.
Nr ks.masz. pf 5